

Το αντιλεξικό της καθημερινής ζωής είναι πρωτοβουλία των απόγονων των βανδάλων. Κυκλοφορεί και διανέμεται δωρεάν κάθε μήνα. Η έκδοση αυτή είναι ανοιχτή σε όποιον και όποια θέλει (με ένα μικρό κείμενο, με ένα σκίτσο, με μία φωτογραφία, με δυό λέξεις...) να μιλήσει, να ειρωνευτεί ή να ουρλιάξει για όσα συμβαίνουν γύρω, νευρικά, ανταγωνιστικά, εχθρικά, αντιλεξικά...

Οι λέξεις έχουν χάσει το νόημά τους; Ή μήπως οι λέξεις έχουν αποκτήσει καινούργιες σημασίες; Κι αν συμβαίνει αυτό το τελευταίο, ποιοί και πώς φτιάχνουν την σημασία, το νόημα, όχι μόνο αυτών που λέμε αλλά και όσων καθημερινά κάνουμε; Είμαστε εμείς οι ίδιοι δημιουργοί της ζωής μας, ή μήπως μας αναγκάζουν να συμβιβάζομαστε με μία "πραγματικότητα" που δεν διαλέξαμε;

Το αντι-λεξικό της καθημερινής ζωής είναι μία αυθαδική απόφαση να δώσουμε ένα περιεχόμενο στις λέξεις, και μ' αυτόν τον τρόπο ένα περιεχόμενο στη καθημερινή μας ζωή... **αλλά όχι ένα οποιοδήποτε περιεχόμενο.** Θέλουμε την χειραφέτηση από τις σημασίες που δημιουργούν οι εξουσίες - όλες οι εξουσίες. Θέλουμε τη συνεννόηση και την αλληλεγγύη ανάμεσα σε όσους αγωνίζονται γι' αυτήν τη χειραφέτηση. Θέλουμε να εννοήσουμε την καθημερινή μας ζωή με τους τρόπους που ταιριάζουν στην επιθυμία της ελευθερίας. Θέλουμε να μιλήσουμε και να πράξουμε έξω και ενάντια στην χειραγώγηση και την αλλοτρίωσή μας. Αποφασιστικά και "άγρια". Ενάντια σε κάθε αφέντη. Ενάντια σε κάθε θεό.

Θέλουμε να ξαναβρούμε τα λόγια και τις πράξεις της απελευθέρωσής μας. Δεν θέλουμε κάτι. Θέλουμε τα πάντα. Δεν τα θέλουμε για τη πάρτη μας. Τα θέλουμε για όλους.

Δουλειά (δουλεία)

Η γκόμενα του αφεντικού, που το παίζει αφεντικό κι' αυτή, έβαλε τις φωνές στον Γιώργο, τον δεκαεννιάχρονο, επειδή βγήκε έξω να πάρει ένα γάλα "χωρίς να το πεί σε κανέναν". (Αν βέβαια "το έλεγε σε κανέναν", απλά αυτός ο "κανένας" θα έβρισκε μία δουλειά για τον Γιώργο, έτσι, για να του τη σπάσει.)

Ο Γιώργος δεν λέει τίποτα - τη βρίζει από μέσα του. Το ίδιο κάνω κι' εγώ, δίπλα του. Μου έρχεται να τη φτύσω. Έχει αυτό το σιχαμένο ύφος της μαμάς - αφεντικού, που με το να την λέει στους αποκάτω νοιώθει πως κάτι είναι.

Σκέφτομαι ότι δεν θέλω να καταπίνω την μαλακία τους. Ενα μεροκάματο, που μάλιστα κάνει αυτούς πλουσιότερους δεν είναι αρκετό για να με κάνει να κάνω το κοροϊδο. Αναρωτιέμαι τί είναι προτιμότερο, και πιό εκδικητικό: να τους χέσω μία ωραία ημέρα, να το φχαριστηθώ και να σηκωθώ να φύγω, ή να τους γράφω επιδεικτικά ώστε να αναγκαστούν να με διώξουν, και να πάρω και την αποζημίωση; Το πρώτο είναι πιό γενναίο, αλλά μου την σπάει που βγάζει κι' αυτούς από ένα μπελά. Το δεύτερο θα τους κοστίσει ακριβότερα - έτσι κι' αλλιώς μόνο τα φράγκα τους πονάνε - αλλά θέλει γερά νεύρα από την μεριά μου.

Θα το σκεφτώ. Μέχρι τότε θα λουφάρω με όποιο τρόπο μπορώ - αρκεί να μη ρίχνω τα άλλα παιδιά...

όλα τα προϊόντα
πρέπει να
μοιάζουν
φρέσκα,
αποστειρω-
μένα σύμ-
φωνα με
τις προ-
διαγρα-
φές του
κατα-
σκευστή,
απ' το
ψυγείο
στο πιά-
το σας,
κατανά-
λωση
μέχρι
την ημε-
ρομηνία
λήξης,
θέλουν
φως και
πότισμα,
όλα με το
μαχαίρι,
τα συνιστούν
29 κατα-
σκευαστές
συνειδήσεων

ΞΕΡΙΖΩΣΤΕ ΑΥΤΗ
ΤΗ ΓΛΑΣΤΡΑ

Οι λεκάνες στις μοντέρνες τουα-
λέτες υψώνονται πάνω στο δά-
πεδο σαν το άσπρο λουλούδι του
νούφαρου. Ο αρχιτέκτονας κά-
νει τ' αδύνατα δυνατά για να ξε-
χνάει το σώμα την αθλιότητά
του και ν' αγνοεί ο άνθρωπος τί
γίνονται τα περιττώματά του,
όταν το νερό απ' το καζανάκι
τα διώχνει γουργουρίζοντας.

Οι αποχετευτικοί σωλήνες,
παρ' όλο που οι διακλαδώσεις
τους φτάνουν ως μέσα στα δια-
μερίσματά μας, είναι προσεκτι-
κά κρυμμένοι απ' τα μάτια μας
κι αγνοούμε τα πάντα για τις
αθέατες δεξαμενές από σκατά
πάνω στις οποίες είναι χτισμέ-
νοι οι καμπινέδες μας, οι κρεβα-
τοκάμαρες μας, οι αίθουσες χο-
ρών και τα κοινοβούλια.

Μιλαν Κούντερα: "Η αβάσταχτη ελαφρότητα του είναι"

ΜΠΑΣΤΑΡΔΟΙ

Είμαστε όλοι μπάσταρδοι γιατί μας αρέσει να περπατάμε στην πόλη και ν' ακούμε άλλες γλώσσες, να συναντάμε άλλες φυλές και να γνωρίζουμε καινούργιες αντιλήψεις, ν' ανακαλύπτουμε νέους δρόμους αλληλεπιδράσεων.

Μ Είμαστε μπάσταρδοι γιατί δε θέλουμε να έχουμε καμιά "ελληνικότητα" για να διαφυλάξουμε, όντας ξένοι οι ίδιοι εμείς σε ξένη πόλη, οικείοι όντας σε μία πόλη που θέλουμε νά' ναι για όλους μας. Οι μουσικές μας, οι ζωγραφίες μας, τα δέρματά μας, τα μαλλιά μας, το ντύσιμό μας, οι χοροί μας και οι γλώσσες μας είναι ό,τι γουστάρουμε κι έχουν όλα τα χρώματα του κόσμου, που τα ανακατεύουμε όπως θέλουμε, όμως δεν τα πουλάμε.

Π Είμαστε πολυεθνικοί και πολυπολιτισμικοί, εργάτες και εργάτριες όλοι μας σε βενζινάδικα, σε εργοστάσια, σε εξωτερικές δουλειές με μηχανάκια, σε μπαρ, σε μηχανουργεία, σε γραφεία, σε πιτσαρίες, σε σχολεία, στην οικοδομή, σε σούπερ μάρκετ, στη λάτζα, σε συνεργεία, σε ναυπηγεία, στους καθαρισμούς καμπινέδων, κι όπου αλλού μπορεί κανείς να μας βρει, αρκεί μόνο να δει τί διάολο συμβαίνει γύρω του.

Είμαστε μπάσταρδοι γιατί κάθε τι που θέλει να ονομάζεται καθαρό, αυθεντικό, γνήσιο και καλογουλισμένο, ξέρουμε πολύ καλά πως είναι καταδικασμένο στην παρακμή της κατσούφικης μονοχρωμίας του, πως είναι αντι-ιστορικό κι αντι-πολιτισμικό, μάταια αναζητώντας αυτοεπιβεβαίωση στον φασισμό, στο ρατσισμό και στο μικροαστισμό του, με μάταιη και σιχαμένη αυταρέσκεια θέλοντας να συγκαλύψει την κοντόφθαλμη αγραμματοσύνη του.

Γιατί ποτέ στην ιστορία δεν υπήρξε μεγάλος - καθαρός πολιτισμός. Τα σταυροδρόμια όπου συναντιόντουσαν τα караβάνια, οι μετακινούμενοι από τόπο σε τόπο πληθυσμοί, οι διαχεόμενες ποικίλες νοοτροπίες και ιδέες, ήταν που πάντοτε έφτιαχναν πόλεις και πολιτισμούς. Και πάντα οι αρνήσεις κι οι αντιθέσεις σε κάθε λογής συντηρητισμό παρήγαγαν τη σκέψη, ποτέ οι καταφάσεις και πολύ περισσότερο οι επιφάσεις.

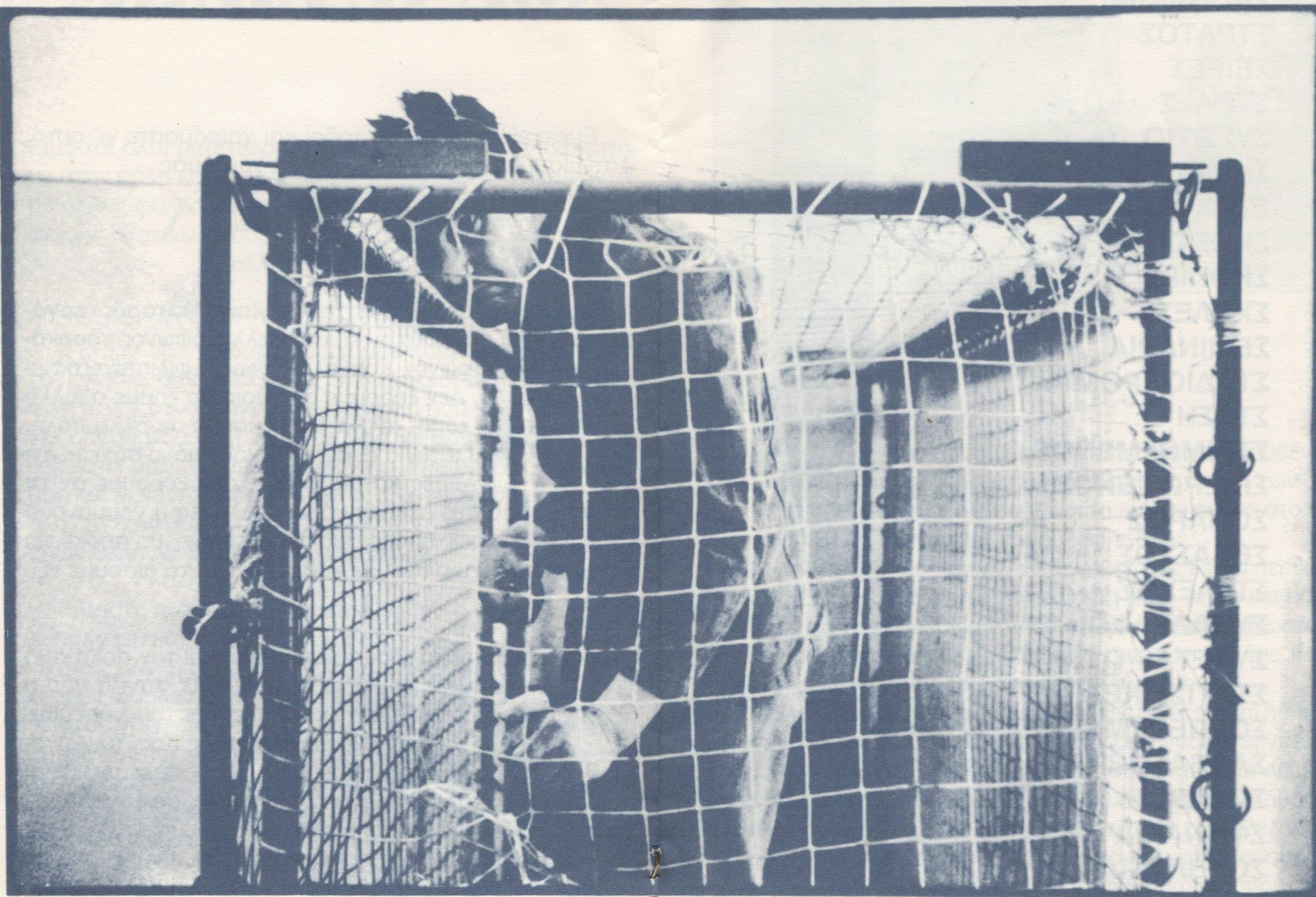
Εμείς είμαστε μπάσταρδοι και χαιρόμαστε γι' αυτό, γιατί μισούμε φρικτά να βλέπουμε γύρω μας τις ίδιες ρατσιστοελληνόφατσες, τους ίδιους προγονόπληκτους και αμαθείς πιθηκίζοντες αρχαιολάτρες.

Είμαστε εργάτες - μπάσταρδοι και μπάσταρδοι εργάτες. Δεν έχει σημασία αν είμαστε ελλήνοφωνοι, τουρκόφωνοι, αλβανόφωνοι, κογκολεζόφωνοι, φιλιππινεζόφωνοι ή ό,τι άλλο. Δεν ξέρουμε αν αύριο θα ζούμε σ' άλλο τόπο, αν θα δουλεύουμε σε άλλη πόλη. Γιατί για εμάς υπάρχουν μόνο πόλεις, όχι χώρες και πατρίδες. Δεν ξέρουμε αν τα αφεντικά μας στο μέλλον θά' ναι έλληνες ή γερμανοί ή γάλλοι. Μόνο πως σ' όλες τις περιπτώσεις θα πρόκειται για αφεντικά, που έχουμε κάθε λόγο να τα μισούμε εξίσου.

Θ Είμαστε μπάσταρδοι πολιτισμένοι και τον πολιτισμό μας τον παράγουμε κάθε στιγμή που η συνείδησή μας πολεμάει τους υπεύθυνους της εκμετάλλευσής μας, που αναζητάει να βρει και να εκφράσει σε βιβλία, σε τραγούδια, σε ταινίες, σε ζωγραφίες, σε λόγους, σε έρωτες, σε graffiti και σε συνθήματα στους τοίχους, σε χορούς και συζητήσεις, εκείνα τα σημεία αιχμής, ρήξης, κριτικής και αμφισβήτησης ενάντια σε ό,τι θέλει να μας συνθλίψει.

Δ Δημιουργούμε καθημερινά έναν μπάσταρδο πολιτισμό, που είναι εξ ορισμού αντίθετος και εχθρικός σε οποιαδήποτε αξίωση καθαρότητας. Έναν πολιτισμό που την ίδια στιγμή είναι πολέμιος σε κάθε εκδοχή ιλλουστρασιόν κοσμοπολισμού που με ωμότητα πατάει πάνω στην εκμετάλλευση χιλιάδων μεταναστών εργατών και που στην πράξη καλλιεργεί το ρατσισμό.

Λ Είμαστε μπάσταρδοι, πολύτροποι, μ' όλη την απρόβλεπτη, δαιμόνια συμπεριφορά πού' χει να περιμένει κανείς απ' τους μπάσταρδους, και ξέρουμε καλά ότι αυτή είναι η δύναμή μας, αυτή που κάνει τους "καθαρόαιμους" να μας φοβούνται. Γιατί είμαστε όλοι μετανάστες.

Στέρηση δικαιωμάτων

Ασυλοποίηση

Απόρριψη

Στιγματισμός

Ιδρυματισμός

Απομόνωση

Η "ΥΓΙΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑ"

ΚΑΤΑΔΙΚΗ ΤΟΥΣ

ΣΠΙΤΙ
ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ
ΣΧΟΛΕΙΟ
ΣΚΟΝΑΚΙΑ
ΣΤΡΑΤΟΣ
ΣΕΙΡΕΣ
ΣΤΟΛΕΣ
ΣΥΣΣΙΤΙΟ
ΣΗΜΑΔΙ
ΣΤΟΧΟΣ
ΣΚΟΠΟΒΟΛΗ
ΣΚΟΠΙΕΣ
ΣΧΟΛΕΣ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ
ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ
ΣΤΑΣΗ
ΣΤΡΙΜΩΓΜΕΝΟΣ
ΣΙΔΕΡΩΜΕΝΟΣ
ΣΟΒΑΡΟΣ
ΣΕΒΑΣΤΟΣ
ΣΤΕΛΕΧΟΣ
ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΙ
ΣΥΝΕΤΑΙΡΟΙ
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ
ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ
ΣΑΒΒΑΤΟΒΡΑΔΟ
ΣΩΤΗΡΙΑ
ΣΦΗΝΑΚΙΑ
ΣΟΥΒΛΑΚΙΑ
ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ
ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ
ΣΧΗΜΑΤΑ
ΣΗΜΑΤΑ
ΣΥΜΒΟΛΑ
ΣΗΜΑΙΕΣ
ΣΙΝΕΜΑ
ΣΗΡΙΑΛ
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ
ΣΕΛΙΔΕΣ
ΣΤΑΘΜΟΙ
ΣΦΥΡΙΓΜΑ
ΣΕΝΤΡΑ
ΣΟΥΤ
ΣΚΟΡ

**ΣΥΝΗΘΙΣΑΜΕ
ΣΤΑ
ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ**

σημειώθηκε

N

"Να περνάμε καλὰ": αυτή είναι μιά κουβέντα, ή μάλλον μιά επιδίωξη, στο μυαλό των πάντων, σήμερα. Είναι το βασικό άρθρο στο σύγγραμμα της καθημερινής ζωής.

Ποιός μπορεί να αρνηθεί πως το "να περνάμε καλὰ" έχει πράγματι την μεγαλύτερη αξία; Αλλά και ποιός μπορεί να το εννοεί για τον εαυτό του και τους γνωστούς του αποκλειστικά; Με άλλα λόγια: το "να περνάμε καλὰ εμείς" είναι η σημαία του σύγχρονου εγωισμού.

Γιατί για "να περνάμε καλὰ" οι έλληνες πολίτες (και πάλη όχι όλοι) δεν περνάνε καθόλου καλὰ οι μετανάστες εργάτες... Για να "περνάμε καλὰ" οι γερμανοί, οι γάλλοι ή οι ελβετοί πολίτες (και πάλη όχι όλοι απ' αυτούς) δεν περνάνε καθόλου καλὰ οι μαροκίνοι ή οι γιουγκοσλάβοι ή οι κογκολέζοι. Και για να το πούμε συνοπτικά: για να "περνάμε καλὰ" οι πολίτες του δυτικού, ανεπτυγμένου καπιταλιστικά κόσμου, δεν περνάει καθόλου καλὰ η πλειοψηφία των επιβατών αυτού του πλανήτη. Γιατί όταν κάποιοι λένε "να περνάμε καλὰ", υποψιαζόμενοι ίσως τί κόστος έχει αυτό το "καλὰ" εννοούν "να περνάμε μερικοί καλὰ, και μέσα σ' αυτούς κι' εμείς".

Ποιός νοιάζεται λοιπόν πώς "περνάμε" εκατομμύρια εργάτες στις φυτείες ρυζιού, όταν αυτός απολαμβάνει ένα υπέροχο πιλάφι; Ποιός γαμάρει τους εργάτες στις αυτοκινητοβιομηχανίες της λατινικής αμερικής όταν έχει μπροστά του (μετά από "κόπους" και "θυσίες") το αστραφτερό μοντέλο των ονείρων του; Ποιός νοιάζεται, όταν από το κατάστρωμα του πλοίου χαζεύει το ηλιοβασίισμα, για τους πακιστανούς που είναι κλειδωμένοι στα αμπάρια και στα μηχανοστάσια, και θα δούν φώς ημέρας μετά από μέρες ή βδομάδες; Ποιός νοιάζεται, όταν απολαμβάνει το αφγάνι του, για τα χιλιάδες παιδιά και τις γυναίκες που δουλεύουν στις χασισοφυτείες; Ποιός τέλος αναρωτιέται πώς "περνάμε" οι εκατομμύρια πεινασμένοι ή εξοντωμένοι από πολέμους, όταν στην γειτονιά του επικρατεί ειρήνη και η δροσιά μιάς αμύτης;

Πολύ ωραία ιδέα το "να περνάμε καλὰ". Αλλά ο βασικός όρος για να το καταφέρουμε είναι να κάνουμε τα κορόιδα...ή μάλλον να είμαστε, σιωπηρά ή μεγαλόφωνα, συνένοχοι στα μεγαλύτερα εγκλήματα σε βάρος της ανθρωπότητας.

Και έτσι, όταν "δεν περνάμε καλὰ", είναι πολύ εύκολο να ψάχνουμε για το ποιός "μικρός νέγρος" σήκωσε κεφάλι, ώστε να του ρίχνουμε καμιά σφαίρα...

ΡΟΥΦΙΑΑΑΑΑΝΟ ΟΟΟΟΟΟΟΟΟΟΟΣ

Μέχρι τον Αύγουστο του '92 πίστευα ότι το ρουφιανιλίκι και η προδοσία είναι προνόμιο των "δεξιών" τάσεων και αντιλήψεων αυτής της κοινωνίας. Γιατί, η ρουφιανιά γεννιέται από αντιλήψεις του στύλ: "πρέπει να βοηθάμε το κράτος και την αστυνομία γιατί έτσι πάει μπροστά το έθνος", ή "το παν στη ζωή είναι να βγάζεις πολλά λεφτά", ή "ζήσε εσύ καλά και μη σε νοιάζει τίποτα για τους άλλους", ...κλπ, που γενικά, είναι "δεξιές" αντιλήψεις.

Τον Αύγουστο του '92 όμως, οι απεργόι της Ε.Α.Σ. ήρθαν κι άλλαξαν αρκετά πράγματα στο κεφάλι μου, με γέμισαν ερωτηματικά. Γιατί "ανακάλυψα" ότι αυτοί οι άνθρωποι που ήταν στο δρόμο όλη μέρα κάνοντας συγκεντρώσεις, πορείες, οδοφράγματα, αυτοί που συγκρούονταν κάθε μέρα με τα ΜΑΤ, αυτοί που πίστεψαν στο δίκιο τους και αγωνίστηκαν τόσο σκληρά και τόσο μακροχρόνια γι αυτό όσο, εγώ τουλάχιστον, δεν έχω ξαναδεί, ήταν διαφόρων κομματικών "αποχρώσεων": ΠΑΣΟΚΟΙ, ΑΡΙΣΤΕΡΟΙ, και, ναι, ΔΕΞΙΟΙ!!

Από την άλλη "ανακάλυψα" ότι οι άλλοι, οι ρουφιάνοι, αυτοί που έσπευσαν να πάρουν λεωφορεία, αυτοί που ξεπούλησαν τον αγώνα και τους συντρόφους τους, αυτοί που επισφράγισαν την ανεργία των άλλων προς χάριν της καβάντζας τους, προφασιζόμενοι το δικαίωμά τους για δουλειά (γι αυτό και ποτέ δεν πρόκειται να συγκινηθώ όταν μου μιλούν μπροστά στις κάμερες για "τα παιδάκια τους" -γιατί αυτοί δε συγκινήθηκαν καθόλου για "τα παιδάκια" των άλλων) ήταν επίσης διάφορων αποχρώσεων: ΔΕΞΙΟΙ, (στην πλειοψηφία τους βέβαια), αλλά και ΠΑ-ΣΟΚΟΙ ΚΑΙ "ΑΡΙΣΤΕΡΟΙ".

Και ιδού τα ερωτηματικά: Οι δεξιοί που λένε "ζήτω το κράτος", πώς συγκρούστηκαν μ' αυτό; Οι "σοσιαλιστές" και "αριστεροί" που μιλούν για κοινωνική δικαιοσύνη, συμβόλαια με το λαό και άλλα τέτοια φούμαρα, πώς συμμαχησαν με τη δεξιά ενάντια στους πρώην συνανδέλφους τους; -Μήπως το σε ποίο κόμμα ανήκει κανείς τελικά δεν έχει να κάνει με την ηθική και τις αξίες του; -Μήπως όλα τα κόμματα είναι τελικά το ίδιο και το αυτό; -Τι σημαίνει τελικά ρουφιάνος και ποιός είναι ο "σωστός";

Μετά από αρκετές συζητήσεις, κατάληξα στο συμπέρασμα πως η ρουφιανιά, έμμεση ή άμεση, είναι αποτέλεσμα της **ατομικής διαπραγματεύσης κάποιου που προσπαθεί να κερδίσει ατομικά προνόμια**. Όταν ο μαθητής απέναντι στους καθηγητές, όταν ο εργάτης απέναντι στ' αφεντικά, όταν ο οποιοσδήποτε άφραγκος απέναντι στους πορτιέρηδες της συναυλίας που θέλει να δει ...κλπ, δεν στέκεται με αξιοπρέπεια βλέποντας τα δικαιώματά του και δεν αγωνίζεται γι' αυτά, **για τον εαυτό του και για τους άλλους μαζί με τους άλλους**, παρά προσπαθεί να κερδίσει προνόμια για τον εαυτό του και μόνο, είναι ρουφιάνος.

Αλλωστε η ρουφιανιά είναι πασιφανής, δεν είναι κάτι κρυφό: είναι τα γλωϊώδη χαμόγελα και τα αηδισατικά σε "παρακαλώ", είναι το "κάρφωμα" και το "γλύψιμο", είναι η δειλία που καλλιεργείται συστηματικά από τους θεσμούς κοινωνικοποίησης (σχολείο, οικογένεια, στρατός, κλπ), είναι η αντίληψη "χέρι που δεν μπορείς να δαγκώσεις, φίλησέ το", είναι η κουτοπονηριά και η καχυποψία απέναντι στους συμμαθητές, συνεργάτες, ..., μπας και αποκτήσουν κι αυτοί τα ίδια προνόμια μ' αυτόν. Και η στάση αυτή της "ατομικής διαπραγματεύσης" κλίνει, γενικώς, προς τα "δεξιά".

Μόνο που μέσα από τα ρουσφέτια (που είναι ατομική "εξυπηρέτηση") και το "βόλεμα σε θεσούλες" από "γνωστούς", που έχουν γίνει πια θεσμός, μέσα από την οικογενειακή παράδοση (που διάφοροι ψηφίζουν διάφορα επειδή τα ψηφίζει κι ο πατέρας κι ο παππούς) και τέλος, μέσα από την ισοπέδωση των αξιών και αρχών μπροστά από το οικονομικό συμφέρον, ένα μεγάλο μέρος της κοινωνίας δεν ψηφίζει **συνειδητά**.. Κι αυτά όλα δεν τα λέω για να μάθουν οι

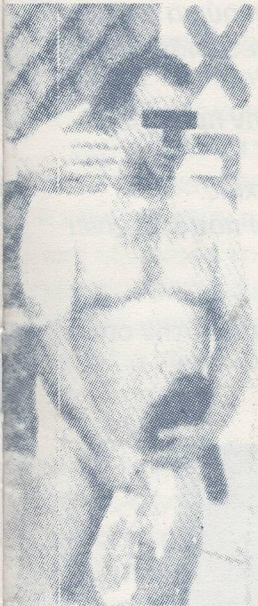
άνθρωποι να ψηφίζουν καλύτερα ,
αλλά γιατί δεν πρόκειται ποτέ να δε-
χτώ από κάποιον που αγωνίζεται με
και για τους άλλους ότι είναι "δεξιός".
Μπορεί να ψηφίζει δεξιά, αλλά δε-
ξιός δεν είναι. Όπως και δεν πρόκει-
ται ποτέ να δεχτώ από κάποιον που
είναι αφεντικό άλλων ότι είναι "αρι-
στερός". Μπορεί να ψηφίζει "αριστε-
ρά" αλλά αριστερός δεν είναι.

Γιατί, τελικά, εκείνο που μετράει είναι η στάση που κρατάει κάποιος στη ζωή του. Το να έχει κάποιος αρχές που δεν τις ξεπουλάει, το να έχει κάποιος αξιοπρέπεια που δεν αγοράζεται, το να δείχνει κάποιος αλληλεγγύη ενώ θα μπορούσε να "βγάλει την ουρά του απ' έξω", είναι ζήτημα στάσης ζωής. Αλλά στο κατά πόσο αυτή

η στάση του είναι συνειδητή, ε, εκεί ερχόμαστε στο ζήτημα της ψήφου. Γιατί κάποιος που κρατάει την παραπάνω στάση συνειδητά, σίγουρα δεν ψηφίζει κανέναν.

Κι αυτό είναι σημαντικό, σηματοδοτεί μια αρχή. Την αρχή μιας "άλλης πλευράς", μιας "άλλης όχθης". Της όχθης αυτών που δεν ενώνονται κάτω από σημαίες αλλά κάτω από αρχές, της όχθης αυτών που δεν αγελοποιούνται πίσω από αρχηγούς αλλά διεκδικούν συλλογικά μιλώντας αυτοί για τις δικές τους ανάγκες, της όχθης αυτών που δε μαζοποιούνται κάτω από το κοινό συμφέρον (την κοινωνική καταξίωση και το χρήμα), αλλά κάτω απ' την εμπιστοσύνη στα δίκια και τις αξίες τους...

Την "απέναντι πλευρά" που ΞΕΡΕΙ τους φίλους και τους εχθρούς της...

Οι κινήσεις των μοντέλων (μανεκέν) και των μυθολογικών μορφών.

Η ρομαντική χρήση της φύσης (φύλλα, δέντρα, νερό) για τη δημιουργία ενός τόπου όπου η αθωότητα μπορεί να ξαναβρεθεί.

Η εξωτική και νοσταλγική έλξη της Μεσογείου.

Οι στάσεις που παίρνονται για να δηλώσουν στερεότυπα γυναικών: γαλήνια μητέρα (μαντόνα), ελεύθερα περιφερόμενη γραμματέας (ηθοποιός, ερωμένη του βασιλιά), τέλεια οικοδέσποινα (γυναίκα του θεατή-ιδιοκτήτη), σεξουαλικό αντικείμενο (Αφροδίτη, έκπληκτη νύμφη) κ.λ.π.

Η ειδική σεξουαλική έμφαση που δίνεται στα πόδια των γυναικών.

Τα υλικά που χρησιμοποιούνται ειδικά για να δείξουν πολυτέλεια: σκαλισμένο μέταλλο, γούνες, γυαλισμένο δέρμα κ.λ.π.

Οι κινήσεις και οι εναγκαλισμοί των εραστών που δείχνονται μετωπικά προς όφελος του θεατή.

Η θάλασσα, που προσφέρει μια καινούρια ζωή.

Η φυσική στάση των αντρών που μεταδίδει πλούτο και αρρενωπότητα.

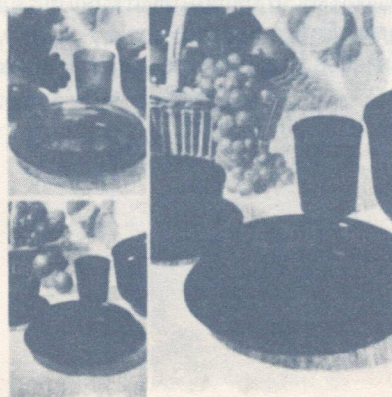
Η μεταχείριση της απόστασης με την προοπτική που προσφέρει μυστήριο.

Η εξίσωση του ποτού και της επιτυχίας.

Ο άντρας σαν ιππότης (καβαλιάρης) που έχει γίνει μοτοσυκλετιστής.

Γιατί η διαφήμιση βασίζεται τόσο πολύ στην οπτική γλώσσα της ελαιογραφίας;

ΝΕΚΡΗ ΦΥΣΗ ΜΕ ΠΟΤΗΡΙΑ ΤΟΥ CLAESZ 1596-7-1661

και το βλέμμα

Η διαφήμιση είναι η κουλτούρα της καταναλωτικής κοινωνίας. Προπαγανδίζει μέσω των εικόνων την πίστη αυτής της κοινωνίας στον εαυτό της. Υπάρχουν αρκετοί λόγοι για τους οποίους αυτές οι εικόνες χρησιμοποιούν τη γλώσσα της ελαιογραφίας.

Η ελαιογραφία, πριν να γίνει οτιδήποτε άλλο, ήταν μια εξύμνηση της ατομικής ιδιοκτησίας. Ως μορφή τέχνης προέκυψε από την αρχή ότι *είσαι ό,τι έχεις*. Η διαφήμιση εφευρέθηκε για να εξυμνήσει ακριβώς το ίδιο. Προχώρησε μόνο λίγο πιο πέρα: *είσαι ό,τι (νομίζεις πως) μπορείς να έχεις*.

Η διαφήμιση χρειάζεται να στρέψει σε δικό της όφελος την παραδοσιακή παιδεία του μέσου θεατή-αγοραστή. Ο,τι έχει μάθει στο σχολείο για ιστορία, μυθολογία, ποίηση μπορεί να χρησιμοποιηθεί στη βιομηχανία της γοητείας. Τα τσιγάρα μπορούν να πουληθούν στο όνομα ενός βασιλιά, τα εσώρουχα σε συσχετισμό με τη Σφίγγα, ένα καινούριο αυτοκίνητο με την αναφορά στην εικόνα μιας εξοχικής έπαυλης.

Στην γλώσσα της ελαιογραφίας αυτές οι αόριστες ιστορικές ή ποιητικές ή ηθικές αναφορές είναι πάντοτε παρούσες. Το γεγονός ότι είναι ασαφείς και τελικά χωρίς νόημα αποτελεί πλεονέκτημα: δεν πρέπει να είναι κατανοητές, πρέπει απλώς να υπενθυμίζουν πολιτιστικά μαθήματα μισοαφομοιωμένα. Η διαφήμιση κάνει όλη την ιστορία μυθική αλλά για να το κάνει αυτό αποτελεσματικά χρειάζεται μια οπτική γλώσσα με ιστορικές διαστάσεις.

JOHN BERGER : Η ΕΙΚΟΝΑ ΚΑΙ ΤΟ ΒΛΕΨΜΑ